

PASEN – FEEST VAN DE VERRIJZENIS

COMMENTAAR BIJ DE LEZINGEN VOOR HET C-JAAR

- Jean Bastiaens -

Zoek de Levende niet onder de doden!

Wanneer er iemand gestorven is, zijn we diep verslagen. We leven in een wolk, de wereld lijkt stil te staan, de dingen gaan aan ons voorbij. Dat kan soms een hele tijd duren, totdat we gaandeweg weer bij de realiteit komen. En dan komt het verdriet naar boven. Meer dan ooit merken we nu hoezeer we de overledene missen en wat zij of hij voor ons betekend heeft. Na de kruisdood van Jezus leven de leerlingen in eenzelfde wolk: ze begrijpen niet hoe het allemaal zo fataal is kunnen aflopen, en met pijn in het hart denken ze terug aan Jezus. Vrouwen zijn op zulke momenten vaak nog het meest krachtig en gericht op wat er moet gebeuren. Ze houden zich klaar om, na de sabbat, meteen naar het graf te gaan om het lichaam van Jezus te balsemen: een intieme gebeurtenis die hen zal verbinden met degene die hen zo dierbaar was. Maar was Jezus niet al met balsem gezalfd, toen Hij nog leefde?

De vrouwen komen in alle vroegte aan bij het graf. Alles is nog stil, de natuur begint nog maar te ontwaken. Drie vrouwen nemen het voortouw: Maria Magdalena, Johanna en Maria van Jakobus. Hun namen staan gegrift in het geheugen van de leerlingen. Ze zijn verrast dat de steen voor het graf is weggerold, en dat het lichaam van Jezus nergens te bespeuren valt. Ze kijken elkaar aan: ontzet, van de kaart, als in een wolk.

Opeens staan er twee mannen bij hen, in stralend witte kleren. Nu begint er bij ons, lezers, een lampje te branden: waar hebben we dat eerder gehoord, dat Jezus met drie bij name genoemde leerlingen de berg op ging, waar het gelaat van Jezus begon te stralen en zijn kleren plotseling 'stralend wit' werden? En verschenen er toen ook niet twee mannen aan weerszijde: Mozes en Elia? En waar spraken ze toen over? Juist, over 'de exodus' van Jezus: zijn uittocht, die op een sterven in Jeruzalem zou uitlopen (Lucas 9,31)! Deze associatie wordt des te sterker, wanneer de twee mannen de woorden herhalen die Jezus juist in die periode geregeld aan zijn leerlingen had voorgehouden: dat de Mensenzoon moest lijden en gekruisigd worden, maar dat Hij op de derde dag zou opstaan. De twee mannen in witte kleren zijn de verborgen gedaanten van Mozes en Elia, zoals Jezus kort daarop zelf in verborgen gedaante aan de Emmaüsleerlingen zal verschijnen.

Wat zeggen de twee mannen? 'Jezus is niet hier, Hij is tot leven gewekt. Waarom zoekt u de Levende bij de doden?'

En pas dan treden de vrouwen uit de wolk en krijgen ze weer voeling met de realiteit: 'Ze herinneren zich dat Jezus dat inderdaad aan hen gezegd had.' Het licht begint bij de vrouwen te dagen, en ze verstaan het teken van het lege graf. Jezus leeft! Door wie is Hij tot leven opgewekt? Door de Vader, in de kracht van de heilige Geest. Maar het lege graf maakt duidelijk dat er geen antwoord is op de vraag naar het hoe: hoe dit kon gebeuren, is onttrokken aan onze verificatie. Wie de opstanding van Jezus wil 'verifiëren', blijft staan bij het lege graf. Maar wie zich richt op de aanwezigheid van de Levende, zal merken dat hij leeft. Hoe? Door dezelfde kracht van de Geest die Jezus heeft opgewekt. En die Geest is werkzaam in wie tot geloof komt, en Jezus in geloof navolgt.

De vrouwen gaan hun bevindingen - die hun blikrichting 180 graden gedraaid hebben - aan de elf apostelen vertellen. Maar die bevinden zich nog in de wolk. Vanuit hun stereotiepe perceptie van

vrouwen, doen zij het verhaal af als onzin en kletspraat. Toch is er één die verbinding weet te krijgen met wat de vrouwen zeggen: Simon, die nu Petrus genoemd wordt. Zijn impulsief en extravert karakter doet hem 'opstaan' - zoals in het Grieks staat - en naar het graf hollen. Aangekomen bij het graf, ziet hij niet de twee mannen - want die heeft hij al gezien! -, maar alleen de linnen doeken die daar als stille getuigen zijn achtergebleven. Petrus beseft dat hij het elders moet zoeken: hij gaat weg van het lege graf, maar zijn geest is opengebroken en zoekt in verwondering naar de betekenis van dit alles.

Jezus is de levende. Zo'n zinnetje is gemakkelijk uitgesproken. Maar is het ook waar? Is het ook waar voor ons? Daar zullen we maar gaandeweg achter komen, zegt het evangelie ons. Wat betekent dat? De opstanding van Jezus zal maar in ons gaan leven als wij Hem volgen op zijn weg. Maar er is meer. In de eerste lezing horen we dat GOD 'Jezus heeft gezalfd met de heilige Geest en met kracht'. Die Geest en die kracht zullen ons deel worden wanneer we ons daarvoor openstellen. Laten we het getuigenis van de vrouwen in verwondering in ons opnemen, en laten we er dus mee ophouden om de Levende te zoeken onder de doden. Zalig Pasen!